

VINDSKYDD AV HÅLLBAR BAMBU

Kanske kan du höra Stilla havets vågor slå bara du tittar på bilden. **Det här handbyggda vinskyddet av bambu, som har byggts med traditionella tekniker och vissa moderna detaljer,** står dock i vår fjällhøga nord med utsikt över vårt öppna landskap.

Gör Det Själv

SVÅRIGHETSGRAD

Det krävs en insats för att lära sig göra läckra bambufogar.

LÄTT

SVÅRT

TIDSÅTGÅNG

Omkring 14 dagar.

PRIS

Ca 15.000 kronor.

Vinskyddet byggs med bambu och metoder som hämtats från Bali, kompletterat med en modern takås av plåt och ett par säckar plintbetong.

I denna artikel ger vi dig en inblick i hur konstruktionen har satts ihop utan annat än lim, spik och ett par skruvar överst, där takåsen har spänts fast. Förutom att vara en kul variant på ett enkelt vinskydd är

bygget också ett exempel på vad man kan göra med bambu.

Ett riktigt gör-det-själv-material

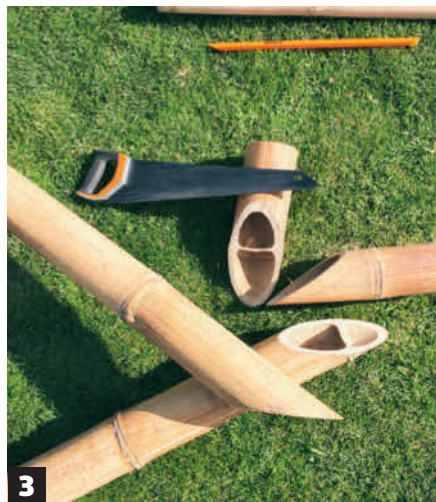
Bambu passar bra för gör-det-självare. Det är nämligen både starkt, flexibelt och enkelt att arbeta med, även när du är ensam. Tillsammans med bra planering betyder det att du kan bygga lätt, men hållbart. □

1

2

3

Så här fogar du med bambu

I denna artikel visas flera olika slags fogar. I de flesta fall ligger ett bamburör på ett annat med hjälp av ett halvmåneformat utsnitt. I andra fall har det borrats hål i ett rör, som passar så att ett annat kan stickas in.

1. Den enklaste fogen görs genom att göra ett halvmåneformat utsnitt med en hålsåg, tvärs genom ett bamburör. Ett annat rör med samma diameter som hålsågen kan nu ligga i utsnittet.

2. Rena ytor ger bra fogar. Det halvmåneformade hålet ska rensas med en kniv eller en fil, så att ytan blir jämn. Det gör fogen både finare och tätare.

3. På vissa ställen, t ex under takåsen, består bambufogarna av rör som har kapats i 45 grader, så att de möts i en spets. Bamburör, som har sågats spetsiga i änden, är samtidigt enklare att få på plats i hål-fogar än rör som har kapats vinkelrätt.

4. Fogarna överlappar ofta. I många fall finns det flera bambuskarvar nära varandra. Om fogarna är välgjorda, förstärker de varandra.

5. Fogarna kan låsas. När två bamburör ska låsas tillsammans, så görs det med en tunn bambupinne stor som en ätpinne. Pinnen doppas i trälim och trycks genom båda bamburören i ett förborrat hål.

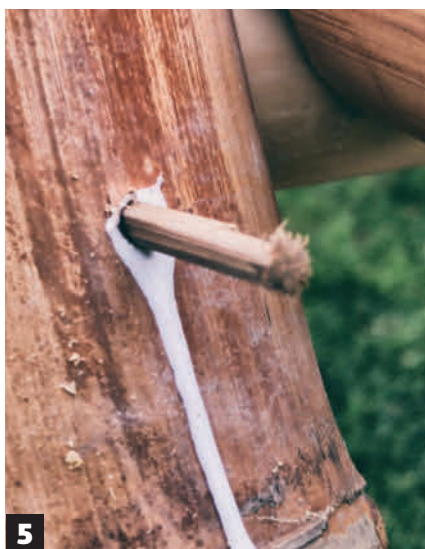
6. Betong i botten. För att vindsyddet ska kunna stå stadigt, har den nedersta delen av de fyra benen fyllts med betong, där det sitter fast en bit armeringsjärn som därefter kan gjutas fast i marken med en säck plintbetong.

4

Här syns ett exempel på en komplex fog, där tre rör möts. I det tunnaste röret och i det liggande röret, har gjorts halvmåneformade snitt som passar till formen på det tredje röret.

Här har tjocka bamburör genomborrats och tunnare rör har stuckits in i de stora, där de ligger.

5

6

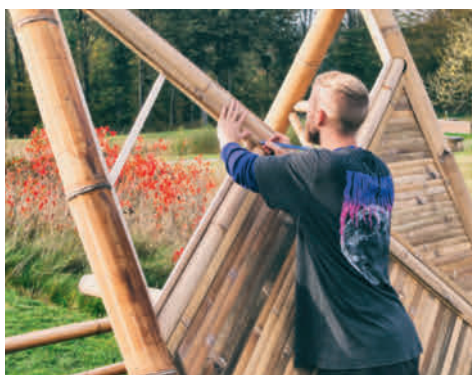
Så här bygger du en stark träkonstruktion

Trianglar, trianglar och ännu fler trianglar. Den genomgående konstruktionsprincipen är urgammal och effektiv. Vindskyddet har byggts av ett antal större och mindre trianglar, som tillsammans blir enormt starka och stabila.

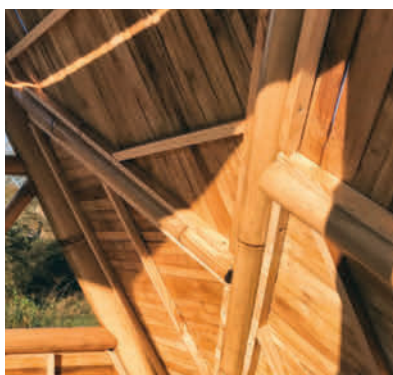
Det smarta med trianglar är nämligen att de i motsats till former med fler sidor och vinklar inte kan ändra form utan att minst en av sidorna också ändrar längd. Det händer inte hur som helst, eftersom bamburör varken är lätta att trycka ihop eller

sträcka ut. Faktiskt är bambu enormt starkt och ändå flexibelt. Vindskyddet består i grunden av två stora trianglar av Ø 11-13 cm bambu, som utgör byggets gavlar. Gavlarna förbinds med flera liggande bambuprofiler i form av golvråmen och "bärlinan", som ligger under takåsen.

Dessa liggande bambuprofiler består också av Ø 11-13 cm. Mellan de två gavlarna har konstruktionen delats in i mindre trianglar, gjorda av Ø 5-7 cm bambu.

Efter att gavlarna har rests ska de första avskärmningarna göras. Baksidan av vindskyddet har delats in i fyra mindre trianglar, som kläs med panel av bambu som delats på längden.

På insidan syns det tydligt hur den täckta baksidan har gjorts. De stående och liggande läkten används främst för att skjuta fast bambupanelen på.

Gaveln är urstark, eftersom den lilla triangeln förstärker den stora triangelns sidor inifrån.

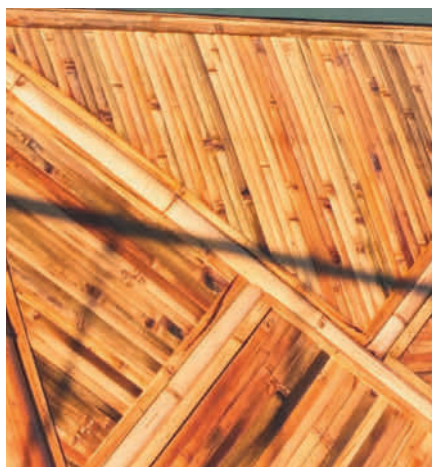
Så här bygger du taket

Överst förstärks vindskyddet med en takås av plåt, som har flera funktioner. För det första täpper den igen skarven överst på vindskyddet. Dessutom ser takåsen till att regnvatten fördelas jämnt över hela taket, och så består takåsen av ett skandinaviskt materialval, som blir en bra kontrast till bambukonstruktionen.

De stora takytorna under takåsen består av 3 cm bred panel av bamburör som har delats på längden. Panelen har skjutits fast på den underliggande bambun med en spikpistol.

Bambubygget innehåller inte många skruvar, men takåsen har dock skruvats fast i bamburören på gaveln.

Läkt har satts på sidan av de bamburör som delar upp takytan i trekanter. Yttertakets har sedan skjutits fast på läkten.

GRÖN BAMBU

Bambu finns det riktigt gott om. Det är mycket utbrett och växer ända upp till en meter per dygn, och så blir det både stenhårt och är ändå flexibelt. Bambu är dessutom bra för klimatet, eftersom det omvandlar mycket CO₂ till syre och är ett långlivat byggnadsmaterial.

MATERIAL

Ø 11-13 cm bambu

- Ca 12 meter

Ø 5-7 cm bambu

- Ca 30-35 meter

3 cm bred delad bambu

- Ca 100 meter

Diverse

- Plintbetong
- Ø 10 mm armeringsjärn
- 2 meter takås av plåt

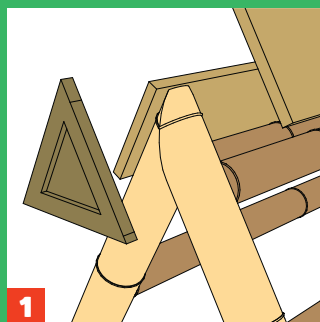

SPECIALVERKTYG

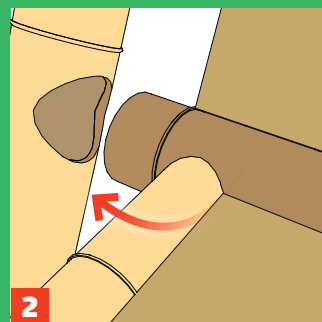
- Spikpistol för att skjuta fast panelen på rör och läkt
- Trälim, utomhus
- Rostfria skruvar, 4 x 40 mm

Så här ser det ut inne i skarvarna

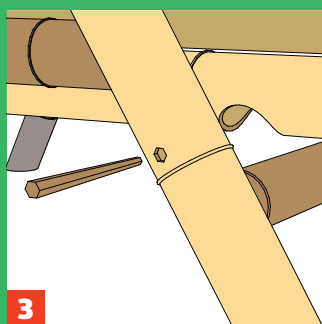
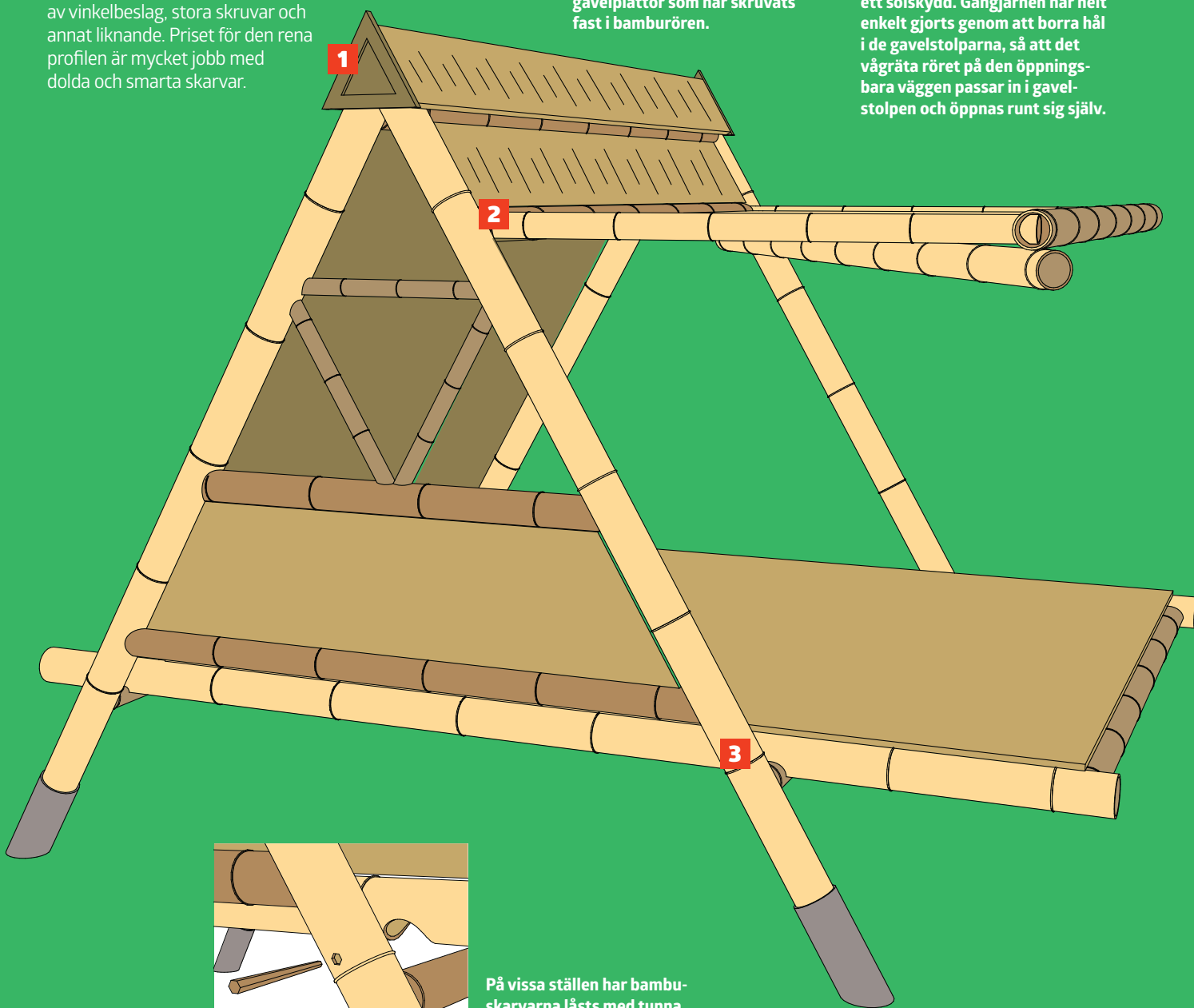
När vi tar bort de små delarna av bambu, som har använts för att klä vindskyddet, så blir det kvar en väldigt lätt konstruktion, som karaktäriseras av frånvaron av vinkelbeslag, stora skruvar och annat liknande. Priset för den rena profilen är mycket jobb med dolda och smarta skarvar.

Under takåsen har bamburören sågats i vinkel, så att de kan mötas. Takåsen hålls fast av två gavelplattor som har skruvats fast i bamburören.

På framsidan sitter snedtaket med gångjärn så att vindskyddet kan öppnas upp och taket blir till ett solskydd. Gångjärnen har helt enkelt gjorts genom att borra hål i de gavelstolparna, så att det vågräta röret på den öppningsbara väggen passar in i gavelstolpen och öppnas runt sig själv.

På vissa ställen har bambuskarvarna låsts med tunna bitar av bambu som trycks igenom flera bamburör, som redan låser varandra i de andra riktningarna.